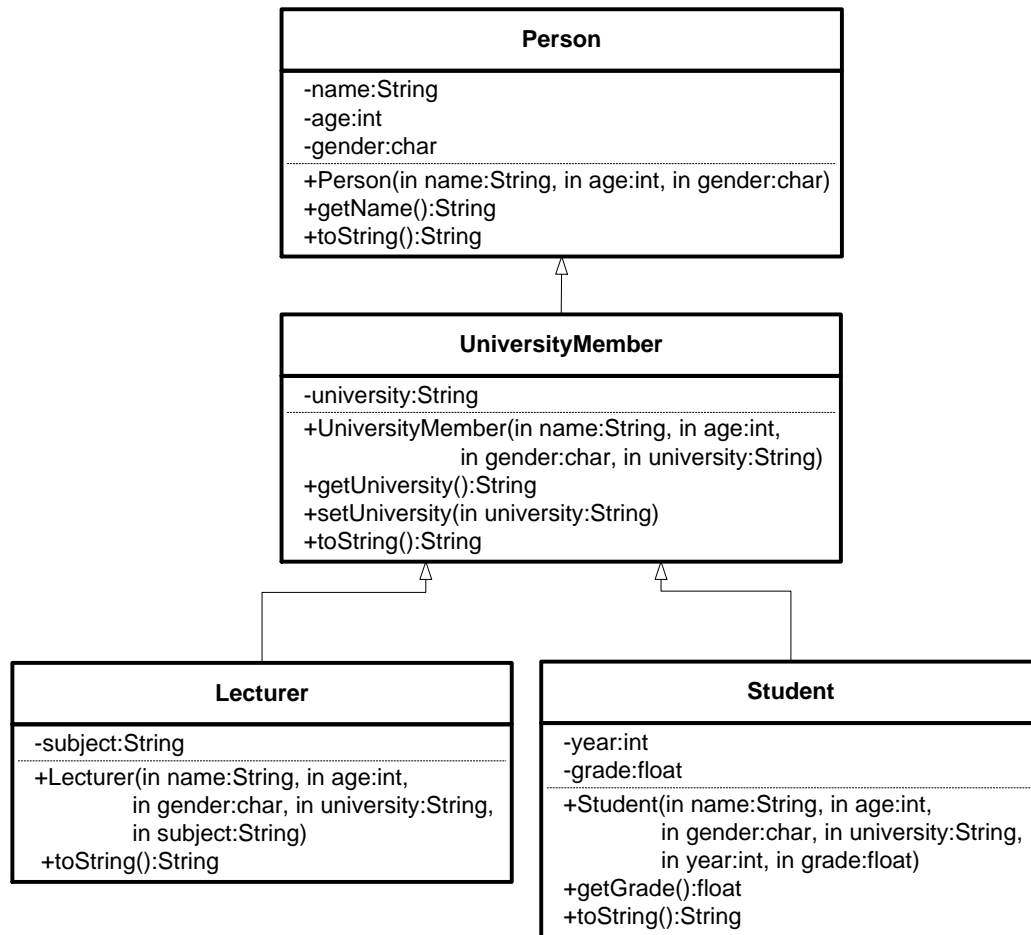

Упражнение №1

Класове. Наследяване. Полиморфизъм чрез наследяване.

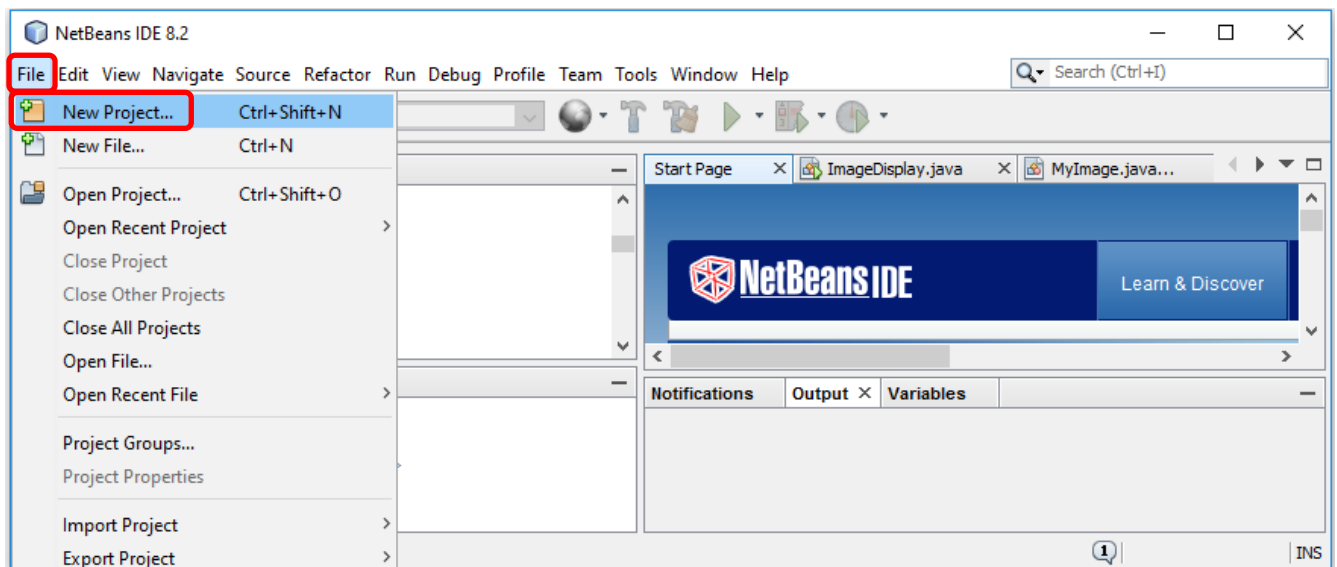
Създайте следната йерархия от класове:

I. Стартирайте NetBeans.

1. Създайте нов проект:

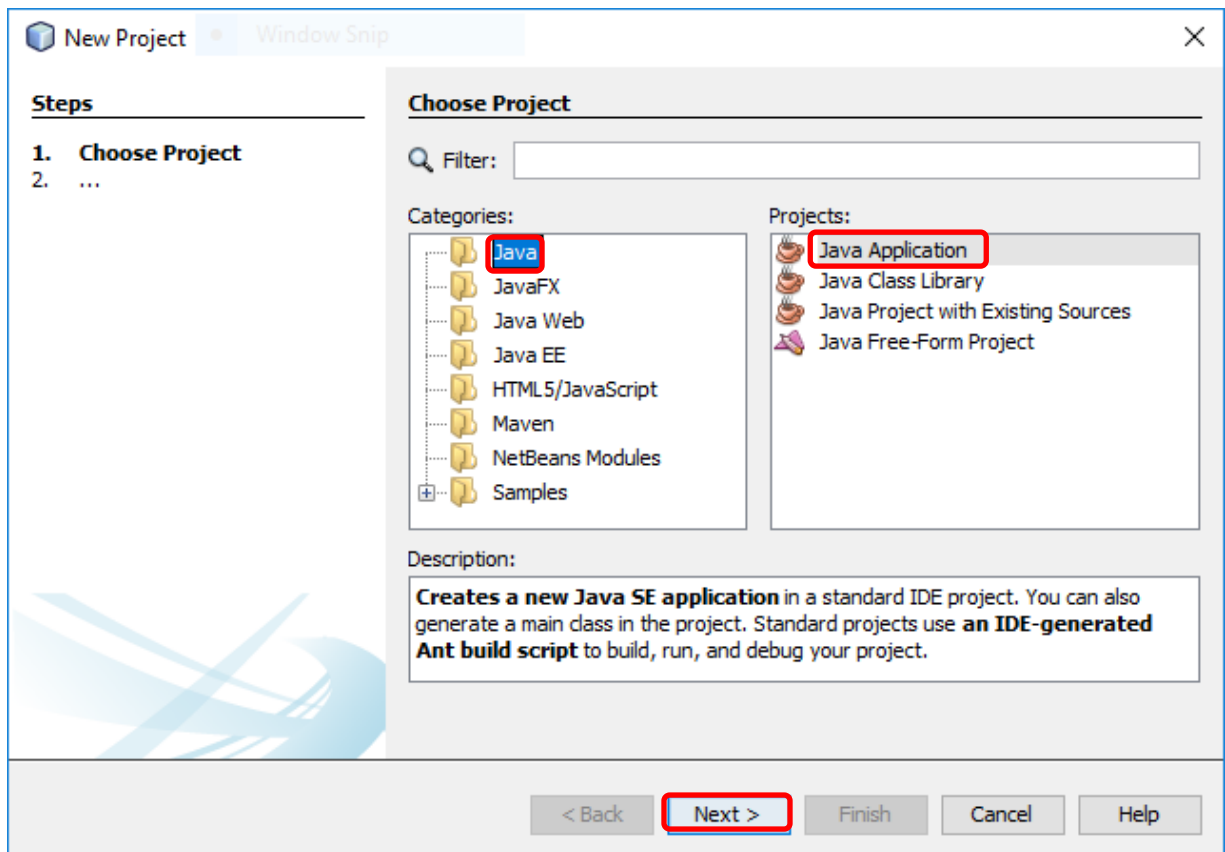
File -> New Project...

2. В диалоговия прозорец **New Project** изберете:

Categories: **Java**

Projects: **Java Application**

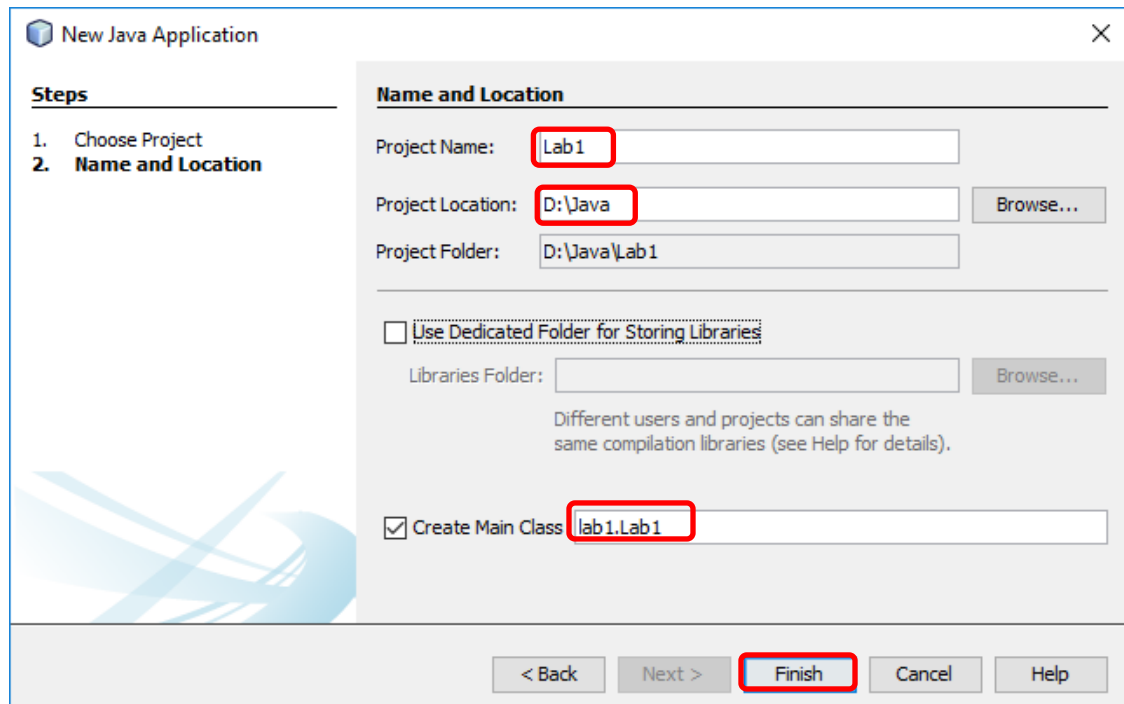

3. В диалоговия прозорец **New Java Application** изберете името и директорията на проекта:

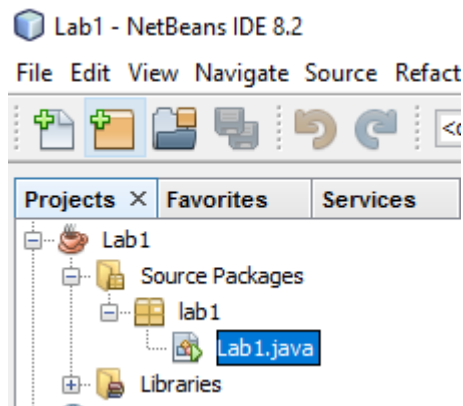
Project Name: <име на проект>

Project Location: <директория на проекта>

☒ Create Main Class <име на пакет>.<име на тестов клас>

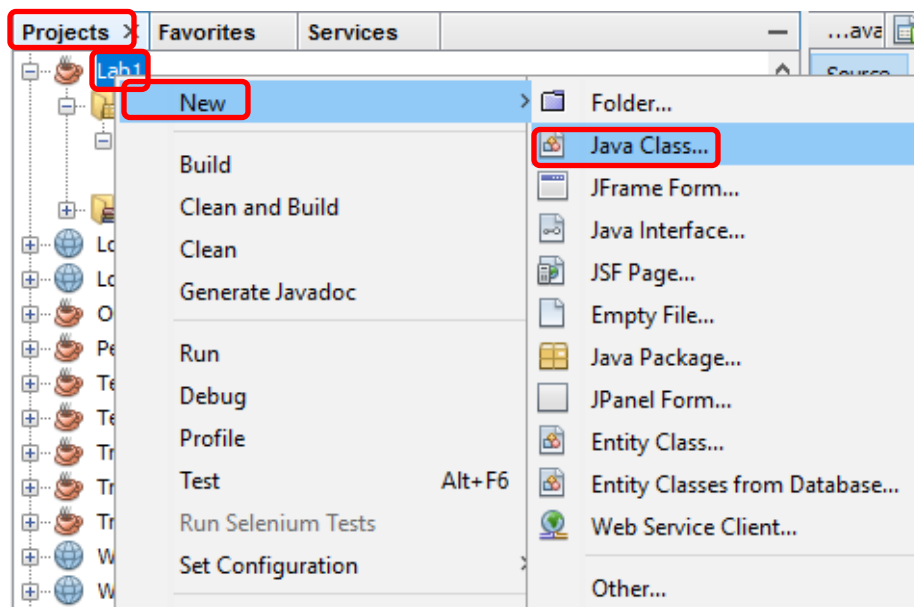
В менюто **Projects** се създава проект **Lab1**, пакет **lab1** и тестов клас **Lab1**.


```
package lab1;
public class Lab1 {
    public static void main(String[] args) {
        // TODO code application logic here
    }
}
```

II. Създайте клас **Person** (Личност).

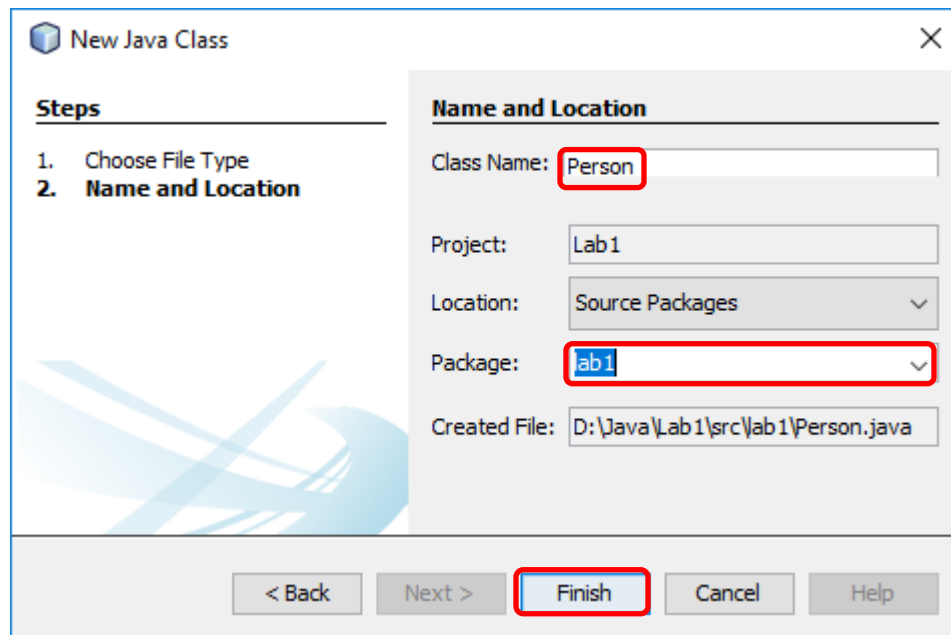
Projects -> Lab1 -> New -> Java Class...

1. В диалоговия прозорец **New Java Class** изберете името и пакета на класа:

Class Name: <име на клас>

Package: <име на пакет>


```
package lab1;  
public class Person {  
  
}
```

2. Декларирайте полета с **private** достъп: име **name** от тип **String**, възраст **age** от тип **int** и пол **gender** от тип **char**.
3. Добавете конструктор с три параметъра за инициализиране на полетата.
4. Напишете метод за достъп **getName()**, който връща името на личността.
5. предефинирайте метода **toString()** на класа **Object**, който връща символното представяне на типа.

```
package lab1;  
public class Person {                                // Клас Личност  
    private String name;                             // име  
    private int age;                                 // възраст  
    private char gender;                             // пол: М/Ж  
    // Конструктор с три параметъра  
    public Person(String name, int age, char gender) {  
        this.name = name;  
        this.age = age;  
        this.gender = gender;  
    }  
    public String getName() {                         // Метод за достъп  
        return name;                                 // връща името на личността  
    }  
    @Override  
    public String toString() {                        // Символно представяне  
        return "Име: " + name + ", Възраст: " + age + ", Пол: " + gender;  
    }  
}
```

- III. Създайте клас **UniversityMember** (Член на университет) като наследник на класа **Person** (Личност).

1. Декларирайте поле с **private** достъп за име на университет **university** от тип **String**.
2. Добавете конструктор с четири параметъра за инициализиране на полетата.
3. Напишете методи за достъп **getUniversity()** и **setUniversity()**, които връщат/установяват името на университета.
4. предефинирайте метода **toString()** на класа **Person**, който връща символното представяне на типа.

```
package lab1;

public class UniversityMember extends Person {    // Клас Член на университет
    private String university;                    // име на университет
    // Конструктор с четири параметъра
    public UniversityMember(String name, int age, char gender,
                               String university) {
        super(name, age, gender);                // извиква конструктора на Person
        this.university = university;
    }
    public String getUniversity() {                // Метод за достъп
        return university;                        // връща името на университета
    }
    public void setUniversity(String university) { // Метод за достъп
        this.university = university;            // установява името на университета
    }
    @Override
    public String toString() {                     // Символно представяне
        return super.toString() + "\n" + "Университет: " + university;
    }
}
```

IV. Създайте клас **Lecturer** (Преподавател) като наследник на класа **UniversityMember** (Член на университет).

1. Декларирайте поле с **private** достъп за име на дисциплина **subject** от тип **String**.
2. Добавете конструктор с пет параметъра за инициализиране на полетата.
3. предефинирайте метода **toString()** на класа **UniversityMember**, който връща символното представяне на типа.

```
package lab1;

public class Lecturer extends UniversityMember {    // Клас Преподавател
    private String subject;                          // име на дисциплина
    // Конструктор с пет параметъра
    public Lecturer(String name, int age, char gender, String university,
                      String subject) {
        // извиква конструктора на UniversityMember
        super(name, age, gender, university);
        this.subject = subject;
    }
    @Override
    public String toString() {                       // Символно представяне
        return super.toString() + ", Дисциплина: " + subject;
    }
}
```

V. Създайте клас **Student** (Студент) като наследник на класа **UniversityMember** (Член на университет).

1. Декларирайте полета с **private** достъп за: курс **year** от тип **int** и успех **grade** от тип **float**.
2. Добавете конструктор с шест параметъра за инициализиране на полетата.
3. Напишете метод за достъп **getGrade()**, който връща успеха на студента.
4. предефинирайте метода **toString()** на класа **UniversityMember**, който връща символното представяне на типа.

```
package lab1;

public class Student extends UniversityMember {           // Клас Студент
    private int year;                                     // курс
    private float grade;                                 // успех
    // Конструктор с шест параметъра
    public Student(String name, int age, char gender, String university,
                    int year, float grade) {
        super(name, age, gender, university);
        this.year = year;
        this.grade = grade;
    }
    public float getGrade() {                             // Метод за достъп
        return grade;                                    // връща успеха на студента
    }
    @Override
    public String toString() {                             // Символно представяне
        return super.toString() + ", Курс: " + year + ", Успех: " + grade;
    }
}
```

VI. Използвайте класа **Lab1** за тестване на класовете и тяхната йерархия.

1. В метода **main()** декларирайте: динамичен масив **list** от тип **ArrayList<Person>**, който ще съдържа преподаватели и студенти. Импортирайте класа **ArrayList** от пакета **java.util**. Декларирайте променлива **s** от тип **Student**, създайте инстанция и разпечатайте данните за студента.

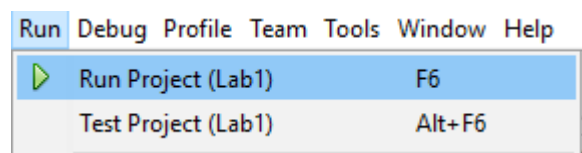
```
package lab1;

import java.util.ArrayList;

public class Lab1 {                                       // Тестов клас
    public static void main(String[] args) {
        ArrayList<Person> list = new ArrayList<>();      // динамичен масив
        Student s =
            new Student ("Мария Георгиева", 21, 'Ж', "ТУ - София", 3, 4.57f);
        System.out.println(s);
    }
}
```

2. Изпълнете приложението:

Run -> Run Project (Lab1)

Резултатът е:

Име: Мария Георгиева, Възраст: 21, Пол: Ж
Университет: ТУ - София, Курс: 3, Успех: 4.57

Методът **println()** извиква метода **toString()** на класа **Student**, защото променливата **s** е от тип **Student** и по време на компилация се определят методите в зависимост от типа на обектите (**ранно свързване**).

3. Дефинирайте променлива **p** от супер класа **Person**, за да реализирате полиморфно обръщение към класовете **Lecturer** и **Student**. Създайте инстанции на класовете **Lecturer** и **Student**, като свържете референцията **p** на супер клас **Person** с всеки един създаден обект и добавете всеки обект към динамичния масив **list**.

```
Person p;  
p = new Student ("Мария Георгиева", 21, 'Ж', "ТУ - София", 3, 4.57f);  
list.add(p);  
p = new Lecturer("Георги Стоянов", 45, 'М', "УНСС", "ООП");  
list.add(p);  
p = new Student("Иван Петров", 21, 'М', "ТУ - София", 3, 5.67f);  
list.add(p);  
p = new Student("Мартин Иванов", 22, 'М', "УНСС", 4, 5.34f);  
list.add(p);
```

4. Към класа **Lab1** добавете статичен метод **printList()** с входен параметър **list** от тип **ArrayList<Person>** с данни за студенти и преподаватели за печат на динамичния масив с данни.

```
public class Lab1 {  
    public static void printList(ArrayList<Person> list) {  
        for (Person element :list)  
            System.out.println(element);  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        ...  
    }  
}
```

5. В метода **main()** извикайте статичния метод **printList()**, за да разпечатате динамичния масив.

```
System.out.println("Списък");  
printList(list);
```

Тъй като **printList()** е статичен метод, за неговото извикване не е необходим обект за разлика от стандартното извикване на методите на инстанциите (**обект.метод()**).

6. Изпълнете приложението:

Резултатът е:

Списък

Име: Мария Георгиева, Възраст: 21, Пол: Ж
Университет: ТУ - София, Курс: 3, Успех: 4.57
Име: Георги Стоянов, Възраст: 45, Пол: М
Университет: УНСС, Дисциплина: ООП
Име: Иван Петров, Възраст: 21, Пол: М
Университет: ТУ - София, Курс: 3, Успех: 5.67
Име: Мартин Иванов, Възраст: 22, Пол: М
Университет: УНСС, Курс: 4, Успех: 5.34

По време на изпълнение се определя версията на извикания метод **toString()** в зависимост от типа на действителния обект (**късно свързване**).

7. Към класа **Lab1** добавете статичен метод **averageGrade()** с входни параметри: **list** от тип **ArrayList<Person>** с данни за студенти и преподаватели и университет **university** от тип **String**, който връща като резултат средноаритметичния успех от тип **float** на студентите от задания университет, използвайки следния алгоритъм:

средноаритметично \leftarrow 0

брояч \leftarrow 0

за всеки елемент от тип **Person** от масива **list**

ако елементът е инстанция от тип **Student**

ако студентът е от задания университет **university**

средноаритметично \leftarrow средноаритметично + успеха на студента

брояч \leftarrow брояч + 1

средноаритметично \leftarrow средноаритметично / брояч

```
public static float averageGrade(ArrayList<Person> list, String university) {  
    float average = 0.0f;  
    int count = 0;  
    for (Person element : list) {  
        if (element instanceof Student) {  
            if (((Student) element).getUniversity().equals(university)) {  
                average += ((Student) element).getGrade();  
                count++;  
            }  
        }  
    }  
    if (0 != count)  
        average /= count;  
    return average;  
}
```

Операторът **instanceof** връща **true**, ако обектът **element** е от тип **Student**. Тъй като **element** е дефиниран от тип **Person**, който не съдържа метода **getUniversity()**, необходимо е принудително преобрзуване на **element** в тип **Student**. Методът **equals()** на класа **String** връща **true**, ако двата низа съдържат еднакви символи.

8. В метода **main()** извикайте статичния метод **averageGrade()**, за да изчислите средноаритметичния успех на студентите от **ТУ - София**.

```
float average = averageGrade(list, "ТУ - София");
```

```
System.out.println("Средният успех на студентите от ТУ - София е " + average);
```

9. Изпълнете приложението.

Резултатът е:

Средният успех на студентите от ТУ - София е 5.12

VII. Допълнете класа **Lab1**:

1. Към класа **Lab1** добавете статичен метод **updateUniversity()** с входно/изходен параметър **list** от тип **ArrayList<Person>** с данни за студенти и преподаватели, и входни параметри: име на преподавател **lecturerName** от тип **String** и университет **university** от тип **String**, който обновява университета на преподавателя с даденото име, използвайки следния алгоритъм:

за всеки елемент от тип **Person** от масива **list**

ако елементът е инстанция от тип **Lecturer**

ако името на преподавателя е със зададеното име **lecturerName**

установява задания университет **university** за преподавателя

изход

2. Тествайте метода **updateUniversity()** и променете университета на даден преподавател.